

חיג'אז, נכריז, ומודוס "אהבה רבה"

במוזיקה המערבית היהודית נוהגים לכנות את מקאם חיג'אז בשם "מודוס האהבה רבה"

זאת משום שהוא מצלצל מאד כ"צבע יהודי משתוקק"
מקאם חיג'אז הינו מקאם שבחלקו התחתון הוא חצי טון, טון וחצי, חצי טון, וחלקו העליון הוא פריגי (כחלקו העליון של מינור טבעי)- טון, חצי טון, טון טון לדוגמא חיג'אז על מי הוא :

מִי – פָּה – סוּלֵם – לָה – סִי – דוֹ – רָה – מִי

דוגמא קלאסית לשיר אוטנטי מערבי היושב על מודוס האהבה רבה הוא "אבינו אב הרחמן" המיתולוגי של היוצר הרב חיים בנט שליט"א

חלקו התחתון הוא ממש מודוס חיג'אז, וחלקו העליון פריגי (כחלקו העליון של מינור טבעי)

אולם ישנם שירים רבים המצלצלים באוזננו כגון של מודוס זה, ובאמת הם בכלל אינם כאלה...

אם ניקח לדוגמא את השיר "תהא השעה הזאת" המוכר
תחילת השיר ממש יושב על "מקאם חיג'אז" (אהבה רבה)

אולם הפזמון לא מתפקד כחלקו העליון המקובל של הסולם (פריגי), אלא עובר למקאם אחר לגמרי המכונה

"מקאם נכריז" (Nikriz)

מהו מקאם נכריז?

מקאם נכריז הוא מקאם שחלקו התחתון הוא טון, חצי טון, טון וטון וחצי

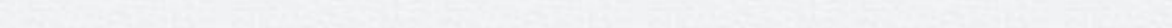
ואילו חלקו העליון הוא מינורי-טון, חצי טון, טון

לדוגמא:

מקאם נכריז על לה:

לָהּ - סִי - דָּו - רָה - מִי - פָּה - סוּל - לָהּ

נכריז על לה

הפזמון של השיר "תהא השעה הזו" לא רק עובר "מקאם" אלא גם סולם!!

מחיג'אז על מי הוא עובר לנכריז על לה!!

פזמון תהא השעה

1

פזמון תהא השעה

5

פזמון תהא השעה

9

פזמון תהא השעה

13

פזמון תהא השעה

כך מתנהלים שירים רבים במוזיקה המערבית
לדוגמא השיר "צמאה לך נפשי" של חב"ד

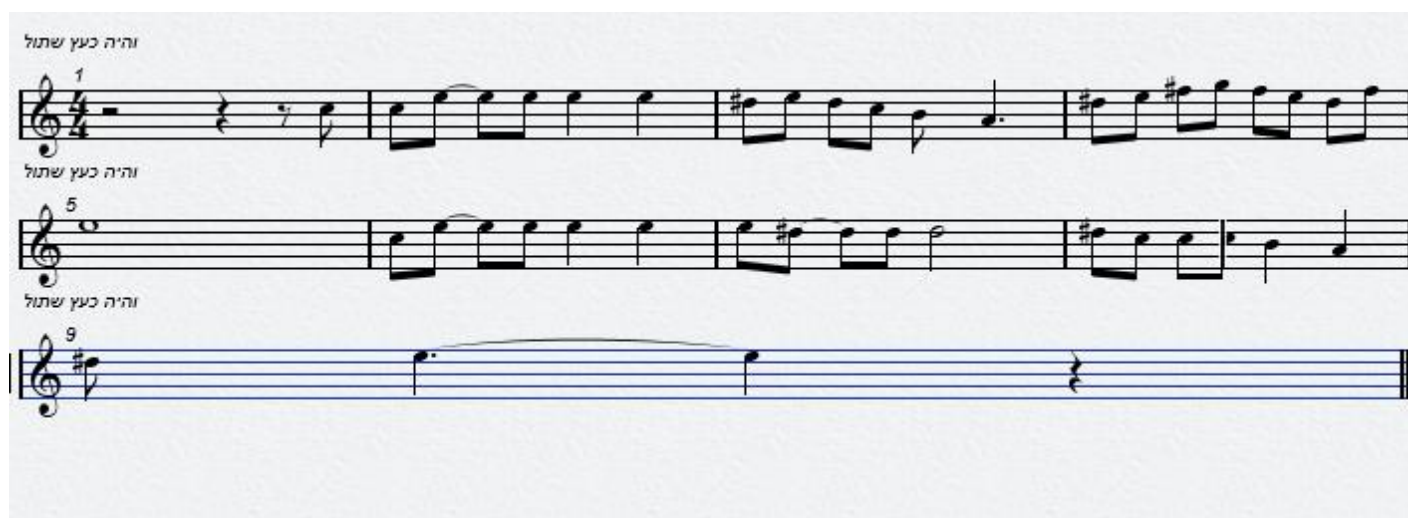
החלק ה C Part של ו"כל אשר יעשה יצליח" או של "הכל יודוך" שמתחילים במינור
ועוברים לנכריז

הכל יודוך

הכל יודוך

והיה כעץ שתול

והיה כעץ שתול

והיה כעץ שתול

על זו הדרך ישנם "מקאמים" רבים ומגוונים

נסו צרופים שונים של מינור טבעי+ מנור טבעי וקבלו את "נהונד כביר" (גם לו יש
דוגמאות לשירים במוזיקת המערב)

חיג'אז + חיג'אז וקבלו חיג'אזכר

ועוד הרבה מאד אפשרויות מגוונות שיפתחו לכם את הראש ובעיקר את האזניים
לעולם לחנים עשיר ומגוון יותר...